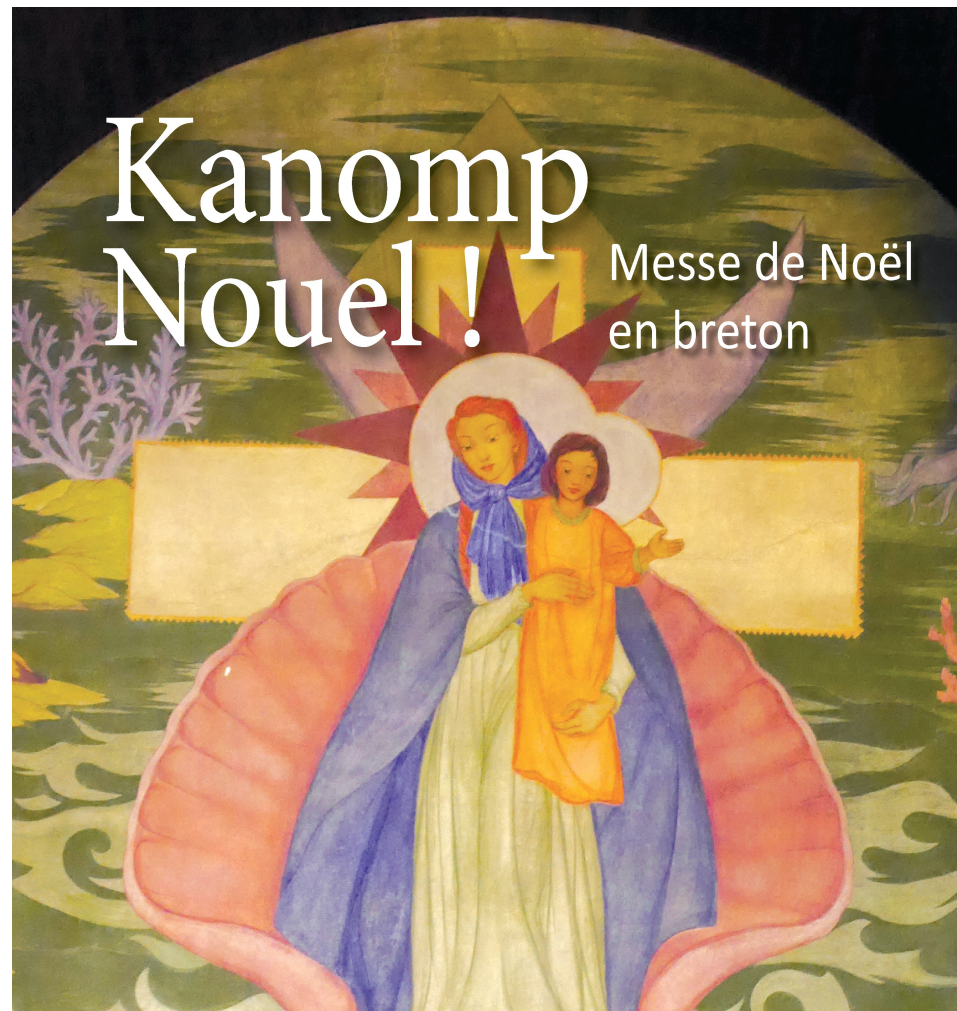

* * * * *

5°. — **Kanomp Noel !** Adapté d'un très ancien chant de quête pour la nuit de Noël, une tradition vivante dans nos campagnes jusqu'à la dernière guerre mondiale. Une version, plus courte et expurgée des éléments populaires, a été intégrée au recueil de cantiques du diocèse de Vannes dans la seconde moitié du 20°. *'Frères, nous voici venus/ Vous chanter la complainte du Sauveur/ Cette nuit, vous le savez, est né le Sauveur du monde/ Joseph et Marie, sur les routes de la terre, en vain demandaient à loger...'*

Messe de Noël en breton

Beithadeg : Mesi, dait hep dale 'eit salviñ tud kablus,

Diskennit ag an ne, Salver karantezus !

1 Sellit a lein an neañv hon anken ha glac'har,

Klevit a lein an neañv hirvoudoù holl an douar !

2 'Vel deñved fariet, ne ouiemp 'men ec'h yaemp ;

Kollet hor boa an hent, pell doc'h Doue e vevemp.

3 Ne heuliemp, allaz, namet hor fallantez ;

Kuzhet e oa doc'homp sklaerder ar wirionez.

4 Na pezh un teñvalded hor gronne a bep tu !

Goloet e oa ar bed evel get un noz du.

5 Àr-lerc'h un noz ken hir, pegourz e tay an deiz ?

Ha pegourz e savo sterenn ar roue nevez ?

6 Digorit, digorit, o palez kaer hon Doue,

Ha laoskit da ziskenn hor Salver ag an ne !

Bann nevested Nedeleg

Kan digor :

1 Pe trouz 'zo àr an douar, pe kan a glevan-me ?

Na kaeret ar bouezhioù a za a lein an ne !

Aeled, lavarit deomp da betra e kanit,

Pe nevested aze a zo erru er bed ?

2 Kanit ivez geneomp, kanit, pobl ag an douar,

E taomp da lâret doc'h un nevested hep par :

Ur mabig benniget, Roue a Jeruzalem,

A zo ganet 'veidoc'h er gêr a Vethleem.

3 Erru eo an termen ag ar profesioù :

O noz mil gwezh eurus a dorr hol liammoù !

Kanit gloar hag enor da Jezuz ha Mari :

Daet eo Doue da vout den, erru eo ar Mesi !

4 Àr an taol a greiznoz emañ ganet hineazh

En ur c'hozh kraoù disto, e gwall dristedigezh ;

C'hwil er c'havo eno, etre daoù aneval :

'Veit tommin e vambroù, n'en deus 'meit o anal.

Salud d'ar bobl :

*Ar beleg : Gras hor Salver Jezuz-Krist, karantez Doue an Tad
hag unaniezh ar Spered Santel, ra vint geneoc'h-holl :*

Respont : Ha get ho spered !

Kyrie (Ordinal hervez ton gwerz Pontkalleg)

Gloria : (Gwilloù) Gloria ! Gloria ! In excelsis Deo ! (2 wezh)

Peoc'h àr an douar d'an dud karet getañ ; Ho meuliñ a reomp. Ho trugarekaat a reomp. Hoc'h adorin a reomp. Enor deoc'h a ganomp ha mil bennozh aveit ho kloar hep par. Aotrou Doue, Roue an neañv, Doue an Tad hollgellougek.

Première lecture. *Extrait du livre d'Isaïe_(Is 62, 1-5) :* Pour la cause de Jérusalem, je ne me tairai pas, pour Sion je ne prendrai pas de repos, avant que sa justice ne se lève comme l'aurore et que son salut ne flamboie comme une torche. Les nations verront ta justice, tous les rois verront ta gloire. On t'appellera d'un nom nouveau, donné par le Seigneur lui-même. Tu seras une couronne resplendissante entre les doigts du Seigneur, un diadème royal dans la main de ton Dieu. On ne t'appellera plus : « La délaissée », on n'appellera plus ta contrée : « Terre déserte », mais on te nommera : « Ma préférée », on nommera ta contrée : « Mon épouse », car le Seigneur met en toi sa préférence et ta contrée aura un époux. Comme un jeune homme épouse une jeune fille, celui qui t'a construite t'épousera. Comme la jeune mariée est la joie de son mari, ainsi tu seras la joie de ton Dieu.

Psaume (Ps 88). « Avec mon élu, j'ai fait une alliance, j'ai juré à David, mon serviteur : J'établirai ta dynastie pour toujours, je te bâtis un trône pour la suite des âges. » Heureux le peuple qui connaît l'ovation ! Seigneur, il marche à la lumière de ta face ; tout le jour, à ton nom il danse de joie, fier de ton juste pouvoir. « Il me dira : Tu es mon Père, mon Dieu, mon roc et mon salut ! “Sans fin je lui garderai mon amour, mon alliance avec lui sera fidèle.”

Deuxième lecture. *Actes des Apôtres (Ac 13, 16-17. 22-25)* Paul se leva, fit un signe de la main et dit : « Israélites, et vous aussi qui craignez Dieu, écoutez : Le Dieu de ce peuple, le Dieu d'Israël a choisi nos pères ; il a fait grandir son peuple pendant le séjour en Égypte et il l'en a fait sortir à bras étendu. Plus tard, Dieu a, pour eux, suscité David comme roi, et il lui a rendu ce témoignage : J'ai trouvé David, fils de Jessé ; c'est un homme selon mon cœur qui réalisera toutes mes volontés. De la descendance de David, Dieu, selon la promesse, a fait sortir un sauveur pour Israël : c'est Jésus, dont Jean le Baptiste a préparé l'avènement, en proclamant avant lui un baptême de conversion pour tout le peuple d'Israël. Au moment d'achever sa course, Jean disait : 'Ce que vous pensez que je suis, je ne le suis pas. Mais le voici qui vient après moi, et je ne suis pas digne de retirer les sandales de ses pieds. »

Commencement de l'Évangile de Jésus Christ selon saint Mathieu. : [...] *Voici quelle fut l'origine de Jésus Christ. Marie, la mère de Jésus, avait été accordée en mariage à Joseph ; or, avant qu'ils aient habité ensemble, elle fut enceinte par l'action de l'Esprit Saint. Joseph, son époux, qui était un homme juste, ne voulait pas la dénoncer publiquement ; il décida de la répudier en secret. Il avait formé ce projet, lorsque l'ange du Seigneur lui apparut en songe et lui dit : 'Joseph, fils de David, ne crains pas de prendre chez toi Marie, ton épouse : l'enfant qui est engendré en elle vient de l'Esprit Saint ; elle mettra au monde un fils, auquel tu donneras le nom de Jésus (c'est-à-dire : Le-Seigneur-sauve), car c'est lui qui sauvera son peuple de ses péchés.' Tout cela arriva pour que s'accomplît la parole du Seigneur prononcée par le prophète : Voici que la Vierge*

Kent ar gomunion :

*Ar beleg : Eürus ar re a zo galvet da bred santel an Oan.
Setu Oan Doue, an Hini a lam pec'hedoù ar bed :*

**R/ : Man Doue, ned on ket dign ma teet davedon,
met lârit ur ger hepken hag e vo aesaet din.**

Komunion :

1 Jezuz-Krouadur, tro d'ho kavell,
Galvet omp bet get bouezh an Ael :
Setu-ni e-taloc'h tolpet,
Jezuz-Krouadur, ha ni ho ped.	2 Pa oa an holl get o repoz,
Er gouiañv yen e-kreiz an noz,
En ur groc'h paour, o Salver dous,
Vennet hoc'h eus ganiñ didrouz.
3 Kalon an dud, en amzer-hont,
A oa kalet ha divergont,
Hag en noz-se, allaz, allaz,
Ho mamm, ar Werc'hez, a ouelas.	4 Kaer he deus mont ha mont dre gêr,
Hini ne venn he degemer :
'Veit lakaat er bed ar Mesi,
Ne gav 'met ur c'hozh marchaosi.
5 Mard oc'h a bep bro forbanet,
Dait da dier ar Vretoned,
Dait d'o zier: gete an nor
'Vel ar galon, a zo digor.	

'Eit kloziñ an ofereñn :

Ar beleg : An Aotrou Doue geneoc'h : **R/ : Ha get ho spered !**
Ar beleg : Doue hollgelloudek d'ho pennigiñ :
An Tad, ar Mab hag ar Spered Santel. **R/ : Amen !**
Ar beleg : Kerzhit e peoc'h hor Salver : **R/ : Bennozh da Zoue !**

Kan-dibenn : Kanomp Nouel, Nouel, Nouel !

Ganet eo Jezuz, hor Salver, Kanomp Nouel !

1 Setu-ni erru mam breuder
da ganiñ kanenn hor Salver,
kanomp Nouel !	2 Noz a hineazh 'vel ma ouiit,
emañ ganet Salver ar bed,
kanomp Nouel !
3 Jozef ha Mari benniget,
o daou é vale dre ar bed,
kanomp Nouel !	4 O daou é vale dre ar bed,
klask lojeriz na gavont ket,
kanomp Nouel !
5 A-benn da Vethleem eh yaont,
ur lojeriz a c'houlennont,
kanomp Nouel !	6 N'd eo ket en ur gambr alaouret,
emañ ganet Salver ar bed,
kanomp Nouel !

Overenn da zonet : KêrAnna, e chapel ar Werc'hez, d'an 2 a viz Genver da 10e30.
Bep sul kentañ ar miz: overenn da 10e30 e KêrAnna

Aotrou, Mab unganet, Salver Jezuz. Aotrou ha Doue, Mab an Tad. C'hwi hag a lam pec'hedoù ar bed, ho pezit truez doc'homp. C'hwi hag a lam pec'hedoù ar bed, degemerit hor pedenn. C'hwi hag a zo azezet en tu dehoù d'an Tad, ho pezit truez doc'homp.

Rak C'hwi hepken a zo santel. C'hwi hepken a zo Mestr. C'hwi hepken a zo uhel-meurbet, Salver Jezuz, Get ar Spered Santel, e gloar Doue an Tad. Amen !

Lennadenn getañ : Pennad tennet a levr ar profet Izaï.

Dre garantez evit Sion ne davin ket; dre garantez evit Jeruzalem n'em bo ket a ehan ken na splanno he justiz 'vel ar gouloù-deiz. Ar broioù païan a welo ho justis, hag an holl rouaned ho kloar. Un anv nevez a vo roet deoc'h diàr muzelloù an Aotrou. Ur gurunenn skedus e veet e dorn an Aotrou, ur zeizenn-roue e dorn ho Toue. Ne veet ket mui anvet “an hini dilezet”, ho touar ne vo mui graet “an hini goulle” anezhañ. Graet e vo ac'hanoc'h “ma flijadur enni”, hag ag ho pro “an hini euredet”; rak an Aotrou a gavo e blijadur ennoc'h, hag ho pro he devo ur pried. Ya, 'vel ur paotr é timeziñ d'ur plac'h yaouank, an hini en devo ho savet ho kemero da bried; hag 'vel ma en deus un den nevez levenez doc'h he bried, ho Toue ivez en devo levenez doc'hoc'h.

Setu komz an Aotrou Doue : Bennozh da Zoue !

Psalm 88 : Karantez an Aotrou, hep ehan a ganan.

«Divizet em eus un emglev get an hini am eus dibabet
En touet da Zavid, ma servitour.
Da lignez a ziazezan da viken,
Da dron am eus savet evit an holl gantvedoù.
Eürus ar bobl a oar youc'hal en enor deoc'h,
Hag a gerzh e sklêrijenn ho tremm, Aotrou ;
Ar re a gav bepred o levenez en hoc'h anv,
hag en ho reizhded an nerzh da adsevel.
Eñ man galvo : « ma Zad hoc'h-c'hwi,
Ma Doue ha roc'h ma salvedigezh. »
Ma gras a virin getañ da viken,
D'am emglev getañ e talc'hin fidel.

Eil lennadenn : Pennad tennet a oberoù an Abostoled.

Paol a savas, a reas sin get e zorn hag a lâras : « Israeliz ha c'hwi hag a zouj Doue, selaouit : « Doue ar bobl-mañ, Doue Israel, en deus dibabet hon Tadoù ha lakaet ar bobl-mañ da greskiñ e-pad he harlu e Bro-Ejipt; get nerzh bras e vrec'h en deus o zennet er-maez anezhi. Goude bout o diforzhet ha tennet a-gostez e lakaas David da sevel da Roue dezhe. Ha da hemañ en deus douget an testeni-mañ : kavet em eus David, mab Jesse, un den hervez ma c'halon, a gaso da benn ma holl vennadoù. Ha diàr lignez hemañ en deus Doue, hervez e c'hrataenn, lakaet da sevel da Israel Jezuz evel Salver. Yann en devoa, evel diaraogour, predeget e zonedigezh, en ur gemenn ur vadeziant a geuz da holl bobl Israel. Ha pa oa Yann get disoc'h e redadenn e lâre : An hini a soñjit ez on-me, n'on ket. Met setu ma ta àr ma lerc'h an hini n'on ket dellezek da ziskoulmiñ sandalennoù e dreid. »

Setu komz an Aotrou Doue : Bennozh da Zoue !

Allelouia : Allelouia, Sklaerder ar Broadoù ! Allelouia, Jezuz-Krist a youc'homp !

Ar beleg : *An Aotrou Doue geneoc'h* : **Ha get ho spered.**

Ar beleg : *Lennadenn ag an Aviel santel hervez St Mazhev.*

Ar bobl : **Gloar deoc'h-Chwi, o Aotrou Krist !**

Abiel : *Evel-hen e tegouezhas ganedigezh Jezus-Krist : Mari, mamm Jezus, a oa dimezet da Jojep; met a-raok ma oant aet kevret, hi en em gavas brazez dre vertuz ar Spered Santel. Jojep, he fried, 'vel ma oa un den santel, ha ne venne ket anezhañ he gwallvrudiñ dirak an holl, a lakaas en e benn en em zispartiiñ a-zoc'hti hep trouz ebet. Met, 'vel ma oa get ar soñjoù-se, daet un Ael a-berzh Doue hag en em ziskouezet dezhañ dre e gousk, en ul lâret: «Jojep, mab David, na zoujit ket kemer geneoc'h Mari, ho pried; rak ar pezh a zo ganet enni, a za ag ar Spered Santel. Hi a lakao er bed ur mab, ha c'hwi a roay dezhañ an anv a Jezus, rak eñ eo a denno e bobl ag he fec'hedoù».*

Kement-se a arrivas evit ma vehe bet daet da vout gwir ar pezh en doa lâret an Aotrou dre ar Profet: «Setu ma vo ar Werc'hez brazez, ha ma lakao er bed ur mab a vo graet Emmanuel anezhañ; da lâret eo: «Doue geneomp».

Jojep, dihunet ag e gousk, a reas 'vel ma en doa gourc'hemennet dezhañ Ael an Aotrou: kemer a reas e bried en e di, hag he miret a reas gwerc'hez betek m'he doa lakaet er bed ur mab a roas dezhañ an anv a Jezus.

Setu Komz an Aotrou : **Meuleudi deoc'h, o Aotrou Krist !**

Lid-kerzh : Adoromp holl, lan a joe (div wezh),

Adoromp lan a joe Salver ar bed.

1 Tostait, holl fideled, get levenez gredus ;

Dait betek Betleem 'veit adoriñ Jezuz.

Sellit doc'h Mab Doue, Roue an neañv, Roue an Aeled.

2 Ar vugulion, galvet, a zilez o loened,

Ha buan davet Jezuz o gweler é vonet.

Deomp holl ni ivez, get hiraezh ha joaiusted.

3 Mab an Tad peurbadel, ar splannder anezhañ,

Dindan mambroù mab-den kuzhet, ni er gwelo :

Adoromp hon Doue, krouadur bihan lienet.

4 'Veidomp, krouadurig paour, àr ar plouz astennet,

Pokomp get karantez d'e zaouarn, d'e zaou droad :

A p'hor c'har 'vel-se, penaos n'er c'harahemp ket ?

Kredo : Credo in unum Deum. Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. **Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum.** Et ex Patre natum ante omnia saecula. **Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum de Deo vero.** Genitum non factum consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. **Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis.** Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et HOMO FACTUS EST. **Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est.** Et resurrexit tertia die secundum scripturas. **Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris.** Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus

regni non erit finis. **Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex patre Filioque procedit.** Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur, qui locutus est per prophetas. **Et unam sanctam catholicam, et apostolicam Ecclesiam.** Confiteor unum baptisma, in remissionem peccatorum. **Et exspecto resurrectionem mortuorum.** Et vitam venturi saeculi. **Amen !**

Pedenn hollbedel : En noz-mañ a Nedeleg, selaouit hor pedenn !

Lid ar profoù : *ar beleg : Pedit, mam breuder, ma plijo get Doue an Tad holl-gelloudek degemer ma sakrifiks a zo ivez ho hini-c'hwi :*

R/ : Plijet get Doue en degemer ag ho taouarn, aveit e c'hloar hag e veuleudi, aveit hor mad-ni hag hini an Iliz.

Prefas :

Ar beleg : An Aotrou Doue geneoc'h :

R/ : Ha get ho spered !

Ar beleg : Hor c'halon d'an uhel :

R/ : Emañ troet trema Doue !

Ar beleg : Trugarekaomp hon Aotrou Doue :

R/ : Just ha santel eo !

Santel :

Santel ! Santel ! Santel ! An Aotrou Doue, Mestr an neañv hag an douar !

Lan eo get ho kloar an ne hag an douar : **Hosanna e lein an ne !**

Ra vo benniget an hani a za e anv an Aotrou Doue : **Hosanna e lein an ne !**

Gorreoù :

Gloar deoc'h-C'hwi marv àr ar groaz ! Gloar deoc'h-C'hwi, Jezuz !

Adsavet lan a vuhez, hon Salver !

Hag hon Doue, C'hwi 'zay en-dro, Splannder lugernus !

Setu-ni àr-sav doc'h ho kortoz !

Hon Tad : hag a zo en neañv, hoc'h anv ra vo santelaet, Ho rouantelezh degaset deomp, Ho vinnantez ra vo graet àr an douar 'vel an neañv. Roit deomp hiniv hor bara pemdeziek, Pardonit deomp hor pec'hedoù, 'vel ma pardonomp d'ar re o deus pec'het doc'homp, Ha n'hon laoskit ket da gouezh en tañtasion Met hon diwallit doc'h an droug.

Ar beleg : Plijet geneoc'h, Aotrou Doue,... ha distro hor Salver Jezuz-Krist :

R/ : Rak deoc'h-C'hwi, Aotrou Doue, emañ ar Rouantelezh hag ar gloar a-holl-viskoazh da virviken. Amen.

Lid ar peoc'h :

Ar beleg : Salver Jezuz-Krist... a-holl-viskoazh da virviken.

Peoc'h hor Salver a vo bepred genoc'h.

R/ : Ha get ho spered !

Oan Doue :

Oan Doue a lam pec'hedoù ar bed : ho pezit truez doc'homp ! (bis)

Roit deomp ar peoc'h !